

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра географії та геоекології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри

«31» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва напрямку підготовки)

РВО перший (бакалаврський)

Спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія)

Додаткова спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)

ОПП Середня освіта (Географія та історія)

факультет природничо-географічний
(назва факультету)

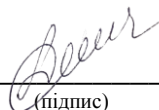
Робоча програма «Географія світового господарства» для студентів
за напрямом підготовки/спеціальність **014 Середня освіта (Географія)**

Розробник: кандидат географічних наук, старший викладач Зарубіна А.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри географії та геоекології

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри Семенюк Л.Л.

(
(підпис))

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання*
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Нормативна	
Блоків – 2	Напрямок підготовки/ спеціальність: <u>014 Середня освіта</u> <u>(Географія та історія)</u>	Рік підготовки	
Розділів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	
		Вид контролю:	
		екзамен	
	Лекції		
		20 год.	
	Практичні, семінарські:		
		16 год.	
	Лабораторні:		
		-	
	Самостійна робота:		
		54 год.	
	Індивідуальні завдання:		
		-	
	Консультації:		
		21 год.	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Мета викладання навчальної дисципліни** – висвітлення особливостей, закономірностей розвитку та функціонування галузевої, територіальної структури сучасного світового господарства.

2.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- розкрити структуру світового господарства як складової глобальної соціально-економічної системи;
- визначити особливості функціонування світового господарства в умовах глобалізації;
- розкрити сутність та особливості міжнародного географічного поділу праці;
- показати основні методологічні підходи до визначення типів країн за рівнем розвитку;
- вивчити географію природно-ресурсного потенціалу світу, світової промисловості, сільського господарства, інфраструктури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані наступні *компетентності*:

ЗК1 - знання та розуміння предметної області географії та розуміння професійної діяльності вчителя.

ЗК2 - базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін та професійної діяльності вчителя географії.

ФК2 - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних і суспільних територіальних комплексів.

ФК13 - здатність до системного географічного мислення, розуміння та пояснення основних фізико- географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

ФК17 - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах, територіального планування.

Програмні результати навчання:

ПРН2 - описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН7 - пояснює основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН9 - знає та розуміє закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах, територіального планування.

ПРН15 - географічно мислить, встановлює географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства, використовує концепції, парадигми, теорії географії для характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному);

ПРН16 – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Світове господарство як глобальна соціально-економічна система

ТЕМА 1. *Світове господарство та його структура.*

Поняття світового господарства. Структура світового господарства. Закони, закономірності і принципи розвитку та розміщення світового господарства. Стадії економічного розвитку. Міжнародний географічний поділ праці.

ТЕМА 2. *Розвиток світового господарства в умовах глобалізації.*

Сутність глобалізації. Рівні глобалізації. Фактори розміщення господарства в умовах глобалізації. Транснаціональні корпорації. Розвиток міжнародних економічних відносин. Регіональні інтеграційні утворення.

ТЕМА 3. *Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку.*

Основні методологічні підходи до визначення типів країн за рівнем розвитку. Розвинуті країни: найрозвинутіші країни; високорозвинені країни; середньорозвинені країни. Країни, що розвиваються: з високим і середнім доходом; з доходом нижче середнього; з низьким доходом; з дуже низьким доходом; найменш розвинені.

РОЗДІЛ 2. Структура світового господарства. Первинний сектор світової економіки

ТЕМА 1. *Секторальна структура світового господарства.* Сучасні тенденції розвитку. Багаторівневність світового господарства, його просторова структура за концепцією «Центр – периферія». Типи економічних систем.

ТЕМА 2. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО СВІТУ.

Сільськогосподарське виробництво в системі світового господарства. Роль природних чинників (земельних та агрокліматичних ресурсів) у розвитку й розміщенні аграрного виробництва. Землезабезпеченість. Структура світового сільськогосподарського виробництва. Форми сільськогосподарського використання

земель. Географія рослинництва світу. Географія тваринництва світу. Зональність світового сільського господарства.

ТЕМА 3. Лісове господарство. Основні лісові пояси світу. Лісова безпека.

ТЕМА 4. Добувна промисловість. Класифікація мінеральних ресурсів за використанням. Показники ресурсозабезпеченості країн мінеральними ресурсами. Видобування вугілля, нафти і природного газу. Основні закономірності розміщення родовищ вугілля, нафти, природного газу. Найбільші в світі басейни й країни за видобутком кам'яного вугілля, нафти й природного газу. Основні закономірності розміщення родовищ металічних руд. Країни з найбільшими обсягами видобування залізних, марганцевих руд, руд кольорових, рідкісноземельних і благородних металів.

Розділ III. Вторинний сектор економіки

Тема 1. Виробництво та постачання електроенергії

Значення електроенергетики. Типи електростанцій, основні чинники їх розміщення. Електроенергетика світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі електроенергії в світі. Відмінності в структурі виробництва електроенергії на електростанціях різних типів у країнах світу.

Тема 2. Металургійне виробництво

Значення металургійного виробництва в господарстві. Металургійне виробництво світу. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі чорних металів. Сучасні тенденції розміщення виробництв чавуну, сталі, прокату. Найбільші країни-виробники та країни-споживачі кольорових металів у світі.

Тема 3. Хімічне виробництво. Виробництво деревини, паперу.

Значення та особливості технологій хімічного виробництва. Чинники розміщення основних виробництв хімічних речовин і хімічної продукції, фармацевтичної продукції, гумових і пластмасових виробів. Основні центри виробництва хімічної продукції та чинники їх формування. Найбільші країни-виробники мінеральних добрив, полімерів, ліків. Виробництво деревини й паперу: значення, особливості технологій та чинники розміщення підприємств. Виробництво деревини й паперу в Україні. Найбільші в світі країни-виробники деревини та паперу.

Тема 4. Машинобудування світу.

Роль машинобудування в сучасному світі. Різноманітність підприємств та чинники їх розміщення. Спеціалізація та кооперування у машинобудуванні. Взаємозв'язок між рівнем економічного розвитку регіону, країни і рівнем розвитку машинобудування. Найбільші країни-виробники літаків, легкових автомобілів, морських суден, верстатів, комп'ютерів, робототехніки.

Тема 5. Легка промисловість світу

Особливості виробничого процесу та чинники розміщення підприємств, що виробляють тканини різних видів, одяг, шкіряно-взуттєву продукцію. Найбільші на світовому ринку країни-виробники та країни-експортери.

Тема 6. Харчова промисловість світу.

Чинники розміщення підприємств, що виробляють харчові продукти. Виробництво продуктів харчування в світі: сучасні тенденції, вплив глобалізації та національних традицій, взаємозв'язок з агробізнесом. Традиційні виробництва харчових продуктів окремих країн світу.

Розділ IV. Третинний сектор економіки

Тема 1. Транспорт

Транспорт, його роль у національній економіці та формуванні світового господарства. Види транспорту, їхні переваги й недоліки. Транспорт світу. Країни, що вирізняються високим рівнем розвитку мережі залізниць й автомобільних шляхів. Найбільші морські порти, їхній вплив на розміщення промисловості. Найбільші судноплавні річки світу. Найбільші аеропорти світу. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 2. Торгівля

Торгівля як вид послуг. Форми торгівлі. Показники зовнішньої торгівлі. Світовий ринок товарів і послуг. Основні напрями зовнішньоторговельних зв'язків. Світова організація торгівлі. Регіональні зони вільної торгівлі (NAFTA, ASEAN та ін.)

Тема 3. Туризм. Наукова діяльність. Освіта. Охорона здоров'я

Туризм як складник національної економіки, його види. Чинники розвитку туризму. Роль науки й освіти в суспільстві. Особливості наукової й освітньої діяльності як видів економічної діяльності. Форми просторової організації наукових досліджень та освіти: технополіси, технопарки. Найвідоміші центри охорони здоров'я.

Тема 4. Фінансові послуги. Комп'ютерне програмування

Фінансові послуги. Світові центри банківсько-фінансової діяльності. Вплив глобалізації на розміщення фінансових установ. Країни- офшори. Аутсорсинг, його переваги й недоліки. Аутсорсинг інформаційних технологій (ІТ- аутсорсинг). Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність. Країни-лідери на світовому ринку комп'ютерного програмування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	Ус	у тому числі	Ус	у тому числі

	Б о го	л	п	л а б	і н д .	К о н с у л ь т а ц і	С Р С	Б о го	л	п	л а б .	і н д .	К о н с у л ь т а ц і	С Р С
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	1 1	1 2	13	14
Блок 1														
Розділ 1. Світове господарство як глобальна соціально-економічна система. Первинний сектор господарства														
Тема 1. Світове господарство як глобальна соціо-економічна система	10	2	2				6							
Тема 2. Типологія країн світу	10	2	2				6							
Тема 3. Сільське господарство світу	10	2	2				6							
Тема 4. Добувна промисловість світу	8	2					6							
Розділ 2. Вторинний і третинний сектори господарства														
Тема 5. Енергетика світу.	10	2	2				6							
Тема 6. Металургія світу	10	2	2				6							
Тема 7. Машинобудування та хімічна індустрія світу	10	2	2				6							
Тема 8. Легка і харчова промисловість світу	4	2					2							
Тема 9. Транспорт світу	8	2	2				4							
Тема 10. Сфера послуг світу	10	2	2				6							
Усього годин	90	20	16				54							

4. Теми семінарських занять Не передбачені

5. Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
1	Світове господарство як глобальна соціо-економічна	2

	система	
2	Типологія країн світу	2
3	Сільське господарство світу	2
4	Добувна промисловість світу	2
5	Енергетика світу	2
6	Металургія світу	2
7	Машинобудування та хімічна індустрія світу	2
8	Легка і харчова промисловість світу	2
9	Транспорт світу	2
10	Сфера послуг світу	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світове господарство та його структура	2
2	Типологія країн світу та міжнародний поділ праці	2
3	Первинний сектор економіки світу	2
4	Енергетика світу	2
5	Металургія світу	2
6	Машинобудування та хімічна індустрія світу	2
7	Транспорт світу	2
8	Сфера послуг світу	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорії світового господарства. Теорія А.Сміта	4
2	Інтеграційні економічні об'єднання світу	3
3	Основні концепції світового господарства	4
4	Транснаціональні корпорації світу	3
5	Міжнародний географічний поділ праці як основна наукова категорія географії світового господарства	3
6	Етапи розвитку світового господарства	4
7	Світовий ринок трудових ресурсів	3
8	Аналіз фактичного використання земельно-грунтових ресурси світу	3
9	Сучасна географія військово-промислового комплексу. Світовий ринок озброєння	3
10	Сутність глобальної продовольчої проблеми	3

11	Ресурси Світового океану	3
12	Загальні тенденції розвитку ринку послуг	4
13	Глобальні проблеми людства	3
14	Основні параметри та тенденції розвитку світової транспортної системи	4
15	Україна у світовому і торговельному та інвестиційному просторі	4
	Разом	54

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені

10. Методи навчання

Основні **форми організації навчання** при вивченні дисципліни «Географія світового господарства»:

- аудиторні заняття (лекції, практичні заняття);
- самостійна робота студентів;
- консультації.

За джерелом знань:

- *словесні:* розповідь, пояснення, лекція, бесіда, диспут, дискусія;

- *наочні:* ілюстрація, демонстрація;

- *практичні:* практичні роботи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), робота з картою, робота зі статистичними матеріалами, підготовка доповідей, повідомлень, презентацій, встановлення причинно-наслідкових зв'язків та географічних закономірностей, прогнозування тощо.

За характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, пошуковий, дослідницький.

За логікою пізнання: аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, систематизація, класифікація, абстрагування.

11. Методи контролю

Підсумкове: екзамен.

Поточне: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, тестування, географічні номенклатурні та термінологічні диктанти, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, повідомлень, мультимедійних презентацій, контрольна робота тощо

При **поточному** контролі *оцінці підлягають:* рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати виконання і захисту практичних робіт, експрес-контролю у формі тестів тощо.

- *Критеріями оцінки є:*

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, цілісність, системність відповіді, культура мови;
- самостійність суджень студента і творчість мислення, його теоретичний рівень;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні узагальнення, уміння робити порівняльний аналіз;
- виконання письмових завдань:
- логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми курсу на практичному занятті (або письмова робота) – **4 бали**.

Критерії оцінювання усної відповіді:

3,5 – 4 б - студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

2,5-3 б - студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

1,5-2 б - студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

0,5-1 б - студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань:

3 бали - При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння уміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

2 бали - При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

1 бал – у практичному завданні відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. Картографічні матеріали оформлені з помилками, виконані не якісно та неохайно. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Максимальна кількість балів за всі завдання для самостійної роботи – **20 балів**.

20 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання

для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем, що виносяться на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

15 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

10 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

5 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/3 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Крім того студенти мають змогу отримати **1 б.** за доповнення.

Критерії оцінювання виконання завдань підсумкової контрольної роботи

4 бали ставиться у випадку, коли студент у відповіді на питання продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату ГСГ та теоретичного матеріалу з тієї чи іншої теми; вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлене запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань, глибоке розуміння причинно-наслідкових зв'язків та суспільно-географічних закономірностей. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні чи стилістичні помилки.

3 бали ставиться, коли відповідь на питання правильна і майже повна, судження студента з питання мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. У відповіді висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Студент висвітлює причинно-наслідкові зв'язки та суспільно-географічні закономірності, але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Матеріал викладено правильною мовою, без орфографічних та граматичних помилок, але присутні окремі стилістичні помилки.

2 бали ставиться, коли відповідь на запитання неповна, частково помилкова та фрагментарна. Студент не має системних знань з даного питання, не повною мірою володіє понятійно-термінологічним апаратом ГСГ. Студент висвітлює лише один підхід до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. Студент лише називає приклади причинно-наслідкових зв'язків та суспільно-географічних закономірностей, але не розкриває їх суть. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні окремі граматичні, фактичні чи стилістичні помилки.

1 бал ставиться, коли у відповіді на питання студент демонструє вкрай поверхові знання з теми. Відповідь неповна та частково помилкова. Студент оперує лише окремими фразами. Понятійно-термінологічний апарат ГСГ несформований. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти, часто помилкові. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Відсутні згадування про причинно-наслідкові зв'язки та суспільно-географічні закономірності. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні, стилістичні або граматичні помилки.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо можуть присуджуватися додаткові бали. Студент **не допускається** до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за змістові модулі (поточний контроль) впродовж семестру разом з максимально можливою кількістю балів, набраних на іспиті (заліку), в сумі не перевищуватиме **59** балів, а також якщо студент немає жодної оцінки з поточного контролю.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Розділ 1			Розділ 2				Самостійна робота	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	2		
10	8	8	8	8	8	8			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс

2. Тексти лекцій
3. Статистично-картографічний матеріал

14. Рекомендована література

Базова

1. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / За ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. — К.: Знання, 2011. — 640 с.
2. Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної і соціальної географії. — К., Либідь, 1997.-345 с.
3. Іщук С.І. Розміщення продуктивних сил і територіальна організація виробництва. — К.: Паливода, 2002. — 450 с.
4. Мироненко Н.С. Введение в географию мирового хозяйства. — М.: Аспект Пресс, 2006. — 239 с.
5. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії: - Львів., ЛНУ ім. І. Франка, 2003 — 126 с.
6. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. Навчальний посібник / О. Г. Топчів. — Одеса: Астропринт, 2005. - 632 с.
7. Заячук М.Д., Чубрей О.С. Економічна та соціальна географія світу: навч. посібник. — Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. — 200 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Основні огляди і доповіді ООН в економічній і соціальній сферах: <http://www.un.org/russian/esa/surveus.htm>
2. Проект «Всемирная география»: <http://worldgeo.ru/>
3. Організація об'єднаних націй: <http://www.un.org>
4. World Urbanization Prospects: <http://esa.un.org/unpd/wup/>
5. Міжнародна організація праці (МОП): <http://www.ilo.org>
6. Міжнародна організація з міграції (МОМ): <http://www.iom.org>
7. Всесвітня організація з охорони здоров'я: <http://www.who.org>
8. Світовий банк: <http://www.worldbank.org>
9. Світова книга фактів ЦРУ США: <http://www.cia.gov/librari/publications/the-world-factbook/>
10. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН: <http://www.fao.org>
11. Конференція ООН з торгівлі і розвитку: <http://www.unctad.org>
12. Общественная география современного мира: <http://files.schoolcollektion.edu.ru/dlrstore/00000c51-1000-4ddd-517d-3600483aebf5/index.htm>